

Nr 139.

Av herrar **Starbäck** och **Beckman** i Linköping, om pensionstilllägg åt f. d. adjunkterna *E. Vetterhall* och *F. J. A. Rodenstam*.

Undertecknade tillåta sig härmed påkalla Riksdagens uppmärksamhet i fråga om de till f. d. adjunkterna *E. Vetterhall* i Hälsingborg och *F. J. A. Rodenstam* i Hudiksvall utgående pensionernas belopp.

Berörda läroverkslärare hade, när de våren 1912 inlämnade sina pensionsansökningar, oafbrutet vid läroverk tjänstgjort, *Vetterhall* från och med höstterminen 1882 och *Rodenstam* från och med höstterminen 1888. Båda sökandena förutsatte uppenbarligen, att Kungl. Maj:t med afseende å det antal tjänsteår, för vilka pensionsbeloppet beräknades, toge hänsyn allenast till det fulla antalet läsår, under vilka sökandena tjänstgjort, en uppfattning så mycket närmare till hands liggande som extra lärare och ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken icke för ferietid uppbära något som helst arvode, resp. tjänstgöringspenningar samt till grund för beräkning av lönetur för läroverkslärare sedan gammalt lagts den verkliga tjänstgöringstiden och intet avseende fästats vid ferietid. Sökandena hade följaktligen begärt att i tjänsten få kvarstå intill utgången af juni månad 1912 och anhöllo om avsked med pension fr. o. m. den 1 juli samma år. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk, vilken icke synes haft kännedom om prejudikat i annan riktning uti med förevarande fall fullt likartade, hyllade samma uppfattning som sökandena och tillstyrkte i utlåtanden den 29 april 1912 och den 13 maj 1912, att, under förutsättning, att sökandena beviljades afsked från och med den 1 juli 1912 pensionsbeloppens storlek skulle beräknas för *Vetterhall* efter 30 tjänstår och för *Rodenstam* efter 24 tjänstår. Statskontoret, till vilket pensionsansökningarna remittera-

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 4 saml. 55 häft. (Nr 139 -142.)

des efter det att överstyrelsen avgivit sina yttranden, hävdade emellertid en annan ståndpunkt. Efter allt att döma på den grund, att sökandena för första gången vid början av en hösttermin trätt i tjänst vid de allmänna läroverken, ansåg statskontoret, att de endast under förutsättning av kvarstående i tjänst intill utgången av augusti månad 1912 finge tillgodoräkna sig de av överstyrelsen beräknade tjänståren, och att därest avsked beviljades dem med den 1 juli 1912, de för pensionsbeloppens bestämmande endast finge tillgodoräkna sig respektive 29 och 23 tjänstår, varigenom de av överstyrelsen föreslagna pensionsbeloppen skulle minskas med ett hundra kronor. Dock hemställde statskontoret, tydligen med stöd av förut i likartade fall tillämpad praxis, att, därest Kungl. Maj:t skulle finna skäl låta med avskedet anstå till utgången av augusti månad, sökandena skulle få för pensionsbeloppens beräkning räkna sig till godo ytterligare ett tjänstår. Emellertid beviljade Kungl. Maj:t sökandena avsked från och med den 1 juli 1912 och tillerkände dem pensioner till de av statskontoret under sådan förutsättning påyrkade lägre beloppen eller respektive 2,820 och 2,240 kronor.

Då den förlängning av sökandenas kvarstående i tjänst, som statskontoret förutsatte som villkor för pensionernas utgående till de av överstyrelsen föreslagna högre beloppen, så gott som uteslutande inföll under ferietid, synes det vara otvivelaktigt, att därest sökandena avvetat den lagtillämpning, som här förekommit, och beretts tillfälle att inkomma med ansökningar om sådant kvarstående i tjänst intill utgången av augusti månad 1912, sådana ansökningar av överstyrelsen tillstyrkts och av Kungl. Maj:t bifallits; så har åtminstone skett i ett senare fall, från överstyrelsens sida med särskild hänsyn därtill, att överstyrelsens uppmärksamhet just med nu ifrågavarande fall blivit fäst på, att berörda lagtillämpning gjorts gällande.

Enär alltså f. adjunkterna E. Vetterhall och F. J. A. Rodenstam fullgjort all den tjänstgöring, som faller inom ramen av respektive 30 och 24 tjänstår för läroverkslärare, och när deras tillerkännande av pensionsbelopp, beräknade efter lägre antal tjänstår, kan sägas i realiteten hava berott på deras bristande kännedom om lagtillämpning i visst fall, en bristande kännedom, som med hänsyn till vad ovan relaterats är mer än ursäktlig, synes det oss vara med billighet och materiell rättvisa förenligt, att de tillerkännas pensionstillägg till sådan storlek, att deras pensioner utgå med belopp, beräknade efter respektive 30 och 24 tjänstår.

På grund härav få vi hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del bevilja f. adjunkterna E. Vetterhall i Hälsingborg och F. J. A. Rodenstam i Hudiksvall årliga pensionstillägg av ett hundra kronor för vardera att utgå från och med den 1 juli 1912.

Stockholm den 25 januari 1913.

Karl Starbäck.

K. Beckman.

Nr 140.

Av herr **Magnusson** i Kalmar, *angående pension åt förre fästningsbyggnadsarbetaren P. J. Danielsson.*

Att sörja för sina arbetares ålderdom har ju städse varit en statens angelägenhet och i synnerhet då tjänsten varit lång och oförvitlig.

Med tanke på denna statens omsorg om sina arbetare är det som jag vågar hemställa till Riksdagen om hjälp på ålderdomen åt f. d. fästningsbyggnadsarbetaren muraren P. J. Danielsson, vilken i 21 år varit anställd vid statens arbeten, varav åren 1865—67 vid fästningsbyggnaderna i Karlskrona, Drottningkär och Västra Hästholmen samt vid Karlsborg åren 1872—88 och sommaren 1898.

Vid den höga ålder — 67 år — som Danielsson innehar är det ju klart, att förmågan att sig själv försörja ej är stor. Då så härtill kommer sjukdom av den art, att den i betydlig grad nedsätter den återstående arbetsförmågan, och ett fullständigt återställande ej lärer vara möjligt, synes det som om denna hemställan om hjälp vore synnerligen beaktansvärd.

I övrigt hänvisas till bifogade betygsavskrifter.

På grund av vad här ovan anförts får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte tillerkänna f. d. fästningsbyggnadsarbetaren muraren P. J. Danielsson i Kalmar